

„Rólunk szól, a vágyainkról, a barátságról,  
szerelemről, hűségről és boldogságról.

Az életről szól. A titokról...”

– *Bojár Cassino*

Éhes felhő

# A NAPOT

*fine* ●  
*selection*

I S T Ó K A N N A

ISTÓK ANNA

Éhes felhő

# A NAPOT

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2017

*„Ami volt egyszer, annak nincsen sohase vége,  
vétkes vagy áldozat: nem felejtesz, nem felejtetek,  
a sérelem sérelmet szül, a seb  
sebezne, és nincsen, ki mint bokára ejtett  
szoknyából vetkező, a múltjából kilépne,  
s azt mondaná: »Igen, én ezt tettem veled,  
ahogy mások velem: bocsáss meg érte!«”  
– Rakovszky Zsuzsa: Egyirányú utca*

Újra és újra megismétlődnek a dolgok. Ugyanazok a dolgok.

Van ez az elmélet a ciklikus világegyetemről. A tágulás, összeomlás, fejlődés, hanyatlás korszakairól. Ahol a teremtő egyensúly mindig átbillen egy pillanatban. Évmilliárdokról beszélünk, de kit érdekel az idő, ha azt az ember úgysem képes értelmezni?

Van ez az elmélet a ciklikus teremtésről.

Körbenézek, veszem a fáradságot, és kibámulok az ablakon. Nyár van. Nemsokára ősz lesz, tél, tavasz, megint nyár, megint ősz.

A napok visszatérnek ugyanoda, az anyag visszatér ugyanoda, élőből halott lesz, halottból élő. Forognak az évszámok, a gyerekek minden évben várják a húsvéti nyuszt, a Mikulást, a Jézuskát, aki a reklámújságok kínálatával együtt érkezik, ha az áruházak is úgy akarják.

Ciklus, citromsavciklus, Calvin-ciklus, energiaciklus, nitrogén-ciklus, költségvetési ciklus, holdciklus, női ciklus, végtelen ciklus. A gondolkodás ciklusa. Az ünnepek örök körforgása. Az anyag

örök körforgása a természetben, ahogy a semmiből valami lesz, majd újra semmi.

Halál. Élet. Halál.

Forog a Föld a Nap körül, minden visszatér. A teremtés is ciklikus, civilizációk, fajok fejlődnek ki, pusztulnak el, a világ-egyetemmel együtt tágul az ismeretünk, míg végül mindent megtudunk, és elenyészünk.

Örök körforgásban ismétlődnek a bűneink, a hibáink. Ciklikusan szeretünk, gyűlölünk, szeretünk.

Élet. Halál. Élet.

Újra és újra megismétlődnek a dolgok. Ugyanazok a dolgok.

Azt hiszem, erről szól minden család története is.

## 1. Diós-édes padlizsánkrém

Még csak reggel kilenc óra, de a Fehér Hattyúban már pezseg az élet, fortyognak a lábasok és az indulatok, mindenki a tulaj lányának délutáni esküvőjére készül. Felvettek két új barbacket, két lengyel egyetemista lányt, akik annyira igyekeznek a terítésben, hogy állandóan egymásba ütköznek. Egy ideje már az asztaldíszeket formálják: nehéz illatú, püspöklila liliomból, kavicsból és agávélévelekből készítenek különböző kompozíciókat, érthetetlen sustorgásuk, sziszegésük behallatszik hozzám.

Én a konyhán vagyok, különleges nap ez a mai, a desszert elkészítésén fáradozom, végre engedélyt kaptam, hogy kiélhessem kreatív énemet. A tulaj azt kérte, legyen kelet-európaian egzotikus, tekintettel arra, hogy a vőlegény egy szlovák szoftverzseni. Hát tőlem megkapja az eredeti balkánit, a diós-édes padlizsánkrémem ráadásul kellőképpen ünnepi, méltó az alkalomhoz. A padlizsánt már meghámoztam, felkockáztam, a durvára vágott dióval cukorszirupban megfőztem, aztán mézzel, fahéjjal, gyömbérrel, vaníliával, citrommal fűszereztem. Éppen a mennyei tejszínes vaníliapudingot főzöm, amikor beordít az egyik lengyel lány, hogy telefonom van. A krémet most nem lehet letenni, különben összekap a tej, koncentrálni kell, hogy a megfelelő pillanatban húzza le az ember a tűzhelyről.

Mire kiérek a pulthoz, a telefon még a készülék mellé van támasztva, csodálkozva nézem, ki kereshet itt engem, anyámékon kívül, akiknek ennyire fontos vagyok. Távolsági hívást már rég leraktak volna.

Lenyalom az ujjamról a ráragadt tejszínes krém maradékát, és belehallózok a telefonba.

– Nóra? – hallom anyám hangját tisztán, és azonnal görcsbe rándul a gyomrom. Valahányszor a szüleimmel beszélek, a burokként rám feszülő félelem szorít egyet rajtam, alig kapok levegőt. Az egyetlen született brit alkalmazott, Gary, a bártender koktélcseresznyéket fagyaszt jégkockákba, segélykérően nézek rá. Nem szeretem, ha munka közben zavarnak, egyáltalán nem szeretem, ha a hátrahagyott otthonomból valaki emlékeztet arra, miért is vagyok itt.

– Szia – felelem kelleetlenül, de válasz nem érkezik, csak valami sóhajszerű zokogás.

– Anya? – kérdezem bizonytalanul, és úgy érzem, egyre fogy körülöttem a levegő.

– Haza kell jönnöd – mondja elcsukló hangon.

Gary közben befejezi a jégkockákat, és most a koktélos poharak cukorperemének kezd neki.

– Mi történt? – kérdezem, és belém szúr egy távoli nap emléke.

– Apád kórházba került. Infarktus, azonnali bypass műtét. Hamarosan operálják. A legjobb orvos. A Szívklubon vagyunk, azonnal gyere haza! – hadarja anyám, aztán elhallgat, már azt hiszem, hogy bontotta a vonalat. A döbbenettől másodpercekig csak tátogok, és csak arra tudok gondolni, hogy ilyen nincs, hogy nem lehet, hogy már megint egy tragédia, hogy meddig kell még rohannom az árnyak elől, mikor lesz már vége. Anyám hangja ránt vissza a valóságba.

– Hallottál, Nóra? Néztem neked repülőjegyet, lefoglaltam, 17.45-kor indul a Lutonról, átutaltam egy kis pénzt a számládra.

– És nekem hirtelen nevetnékem támad, annyira jellemző ez anyára. Soha nem tudta az érzelmeit kifejezni, mikor mit kell mondani, számára egyetlen gyógyszer van a fájdalomra, a cselekvés. Én pedig legkevésbé arra vagyok most képes, csak markolom a kagylót, és hagyom, hadd sorolja anyám a részleteket.

Mikor végez a tennivalókkal, rekedten megkérdezem, milyenek apa esélyei. Anyám hallgat egy ideig, aztán csak annyit felel, ne késd le a repülőt, fiam, és bontja a vonalat.

Próbálok erős maradni és nem sírni. Próbálok arra gondolni, hogy anyám mindig is rémeket látott, és most is csak rám akar ijeszteni. Kiskorunkban folyton aggódott Zsókáért és értem. Túlféltett minket. Ha eltörtünk egy poharat, fejvesztve porszívózta át legalább háromszor a padlót, mert valakitől azt hallotta, hogy az üvegszilánk képes fontos idegeket elvágni a talpunkban, ha belelépünk. Az ismerősével is ez történt, azóta sántít. Ha elkapott minket az influenza, tömte belénk egyből az antibiotikumot, nehogy felülfertőződjünk. Féltett minket a hidegtől, a melegtől, a szomszédoktól, a sportolástól, a könyvektől, amiket az osztálytársaink már javában olvastak. Féltett az idegenektől, és féltett az ismerősöktől. Féltett az élettől, és féltette önmagát is közben. És mi lassan félni kezdtünk Zsókával a félelemtől.

– Baj van? – kérdezi Gary, akinek feltűnt a hallgatásom, és csak most jövök rá, hogy csorognak a könnyeim.

Elém tol egy fordított gúla alakú poharat, peremén ragacsosan ülnek a cukorkristályok, átlátszó folyadékot tölt egy üvegből.

– Igyál! – parancsolja, mire engedelmesen felhajtom.

A dekorációra szánt liliomok édeskés szagától olyan az étterem hangulata, mint egy ravatalozóé.

– Haza kell mennem – nyögöm, és elindulok, hogy megkeressem a főnökömet.

Persze hogy nem akar elengedni, magából kikelve üvöltözik, hogy hagyhatom itt a szarban ezen a napon. Nincs semmi okom rá, de visszamegyek a konyhába, és befejezem a desszertet, savanyú ribiszkelekvárt csorgatok a padlizsános, vaníliahabos kelyhek tetejére, mind a negyvenre. Aztán összepakolom a szekrényben a holmimat, válogatás nélkül szórok be mindent egy szatyorba. Valahogy az az érzésem, nem jövök ide vissza többé. Elbúcsúzom Garytól és a lányoktól, és hátrahagyva a majdnem teljes heti béretem, plusz a mai napra ígért extra lóvét, kilépek a Golders Greenre.

Még Angliához képest is mocskosul ködös idő van, szmog, nedvesség, hideg nyúlkál a kabátom alá. Két éve élek itt, és ami a legtöbb ember számára elviselhetetlen, az nekem szinte lételemem. A borongós idő összhangban van a kedélyállapotommal, súlytalanul lépkedek a metróállomás felé, agyamban rögzítem az ismerős képeket, talán utoljára látom. Próbálok nem gondolni arra, mi vár otthon, mint ahogy kirekesztem saját felelősségemet is, de a vádló gondolatok egyre csak szurkálnak.

Vajon apa hirtelen rosszsullétének mennyi köze lehet ahhoz, ami két éve történt? Talán elkerülhető lett volna az egész, ha nem hagyom ott őket. Mindenért én vagyok a felelős. Két éve jöttem el otthonról, Zsóka temetése után, mert nem bírtam elviselni anyáék szenvedését, és mert legfőképpen látni sem akartam a sógoromat, Csongort. Hetekig járt a nyomomban, mint egy szellem, követett. Még ma is kiráz a hideg, ha arra gondolok, hogy képes volt elárulni minket. Fogalmam sincs, miért csinálta, amikor elég nyilvánvalóvá tettem számára, hogy mi az én elképzelésem a történetkről. A megkérdésem nélkül cselekedett, vett egy nagy levegőt, és lelökött mindhármunkat a meredély széléről: Zsókat, engem és magát is. És túlzás lenne azt állítani, hogy ezt egyedül Zsóka nem élte túl.



Az elmúlt két évben inkább voltam zombi, mint valóságos emberi lény. A kezdeti idők nyomorúságos lüktetését felváltotta a kényeseres munkaláz. Csinálnom kellett valamit, mert csak magányosan őrlődtem, és egyre mélyebbre süllyedtem a félelem fekete iszapjába. Így történt, hogy a vizsgaidőszak végeztével összepakoltam, és olyan messzire futottam a család tragédiája elől, amilyen messzire csak tudtam. Egyszerűbb volt ez, mint állandóan azt lesni, vajon mikor derül ki, mit tettem.

A metró vörös téglás bejárata előtt olyan hirtelen hasít belém a bűntudat, hogy meg kell állnom. Szívem úgy kalapál, hogy szinte szétfeszíti a testemet, le kell ülnöm egy padra. Hagyok két szerelvényt is elmenni, míg próbálom magam összekaparni. Vajon létezik, hogy a tragédiák képesek megisméltódni? Vajon meg lehet állítani a bajok sorozatát? Vajon én indítottam el mindezt, vagy a dolgok nélkülem is éppígy követték volna egymást? Vissza lehet még fordítani, vagy felesleges, a tragédiák körforgásában élünk, egyik bajt követi a másik?

Haza kell mennem, suttogom magamnak angolul, aztán elmondom még egyszer magyarul is, hogy felfogjam, nem menekülhetek tovább, vállalni kell a tetteimet és a következményeket, akármik is azok. Lehet, hogy a szüleim már mindent tudnak, lehet, hogy apám ezért kapott infarktust, és az is lehet, hogy félárva leszek, mielőtt felszáll velem a Wizzair gépe.

Megtörlöm az arcomat, felálllok és összeszorítom a számat, ahogy anyámtól tanultam.

Haza kell térnem, akkor is, ha kitagadnak.

Hazamegyek, és szembenézek a félelmeimmel.

Hazamegyek, és szembenézek a szüleimmel és Csongorral.

*„Van néha olyan pillanat  
mely kilóg az időből”  
– Weöres Sándor: Örök pillanat*

Néha úgy érzem, nem éltem még semmit, csak perceket. Az idő, mint egy folyó rohan át rajtam, szűk medrében felgyorsul az áramlás, és csak néhány kivételes pillanatban szélesedik ki, lassul le, dagad szinte tóvá. Hogy aztán egy hirtelen kanyar véget vessen a súlytalan lebegésnek, és ne legyen más, csak újra a céltalan rohanás. A gyerekkor úgy dübörgött át rajtam, mint egy vad hegyi patak, felocsúdni sem volt időm, és már el is múlt, alig maradt emlékem róla. Szüleim alakja homályos ebből az időből, testvérem mint egy szellem kóborol az emlékezet labirintusában. Nem voltak olyan pillanatok, melyeket az agyam rögzíthetett volna a memóriakártyájára, mert nem voltak nagy, közös élményeink. Mindig is külön utakon jártunk. A kamaszkor perze hozott változást mindkettőnk életében, és szükségszerűen lelassította az időt, de ha őszinte akarok lenni, azt kell mondanom, nem történt igazából semmi lényeges addig, míg Csongor a családunkba nem került. A vele töltött idő megnyúlt, beszélgetéseink, találkozásaink kimerevítették a pillanatot, mintha csak ezekben a percekben, órákban éltem volna igazán. Aztán elmúlt ez is, mint annyi minden, és nem maradt más, csak szürke, zavaros víz, mely szemetes hordalékot görget maga előtt.

## 2. Sós mogyoró

Késő este van, amikor meglátom a nagybátyámat a ferihegyi terminálban. Komoly arcáról nem tudok leolvasni semmit, még a műtőben volt, amikor elindultam érted, mondja köszönésképpen. Bőröndöm után nyúl, meglepően kevés időbe és helybe telt kétéves angliai tartózkodásom elpakolása, leginkább azért, mert nem is nagyon volt nevezhető életnek.

Kilépünk a szeles, budapesti őszbe, tiszta az idő, felnézek a csillagokra. Londonban ritkán lehetett látni őket, megkeresem a Kassziopéiát, megnyugtat az állandósága, van, ami nem változik. Magamban eltűnődök, vajon meddig tarthat egy ilyen műtét, és hogy apám hány órája van altatásban. Hamarosan már a gyorsforgalmi úton száguldunk a Szívklinika felé, nem ismerem túl jól Pestet, elvesztem az irányt, fogalmam sincs már, hol vagyunk, mióta megyünk, áthajtottunk a Dunán, egyetlen szó nélkül haladunk. Egy parkos résznél állunk meg, nagybátyám mutatja az utat, felsietünk a klinika lépcsőjén, hirtelen lépünk a kórház bántó neonfényébe. Az ügyeletes ápoló biccent a nagybátyámnak a nővérpult mögül, továbbhaladunk egy folyosón át, aztán egy váróterembe érünk. A laminált padlós szoba úgy néz ki, mint egy tárgyalóterem, ízlésesen egyszerű, hatalmas faasztal, körülötte kukoricasárga székek, ballonos víz a fal mellett,

halkan zümmögő plazmatévé, az ölelkező fákra néző ablakban pedig ott áll anyám, és kifelé bámul.

Egy éve nem láttam, tavaly karácsony óta, amikor kijöttek hozzám látogatóba. Soványabb, mint emlékeimben, szinte törékenynek tűnik, mint egy gyermek. Megfordul, látom az arcán, hogy nem dőlt még el semmi, tudom, milyen az arca tragédia idején, most csak feszült, de reménykedő. Rövid, szőke haja kócos, ő, aki mindig ad magára, most trehánynak tűnik a valószínűleg hamarjában magára kapkodott fekete nadrágban, bordó kardigánban. Odamegyek, nyújtja az arcát csókra, mintha tegnap váltunk volna el. Nekem ölelésre lenne szükségem, elfordulok kutató tekintete elől, leroskadok az egyik sárga székre. Mellém ül, és amit soha nem tett még, megfogja a kezem, és halkán elkezd magyarázni a beavatkozás lényegét. Tegnap este lett rosszul apám, infarktus, kihívták az ügyeletet, aztán rögtön mentő be Budapestre. Azonnali műtéti beavatkozásra volt szükség, reggel, dél előtt a vizsgálatokat kellett elvégezni, szerencse, hogy a nagybátyám ismeri a szívsebészprofesszor feleségét. A legjobb kezekben van. Már három órája tart, dobogó szíven végzik, ami után kevesebb a komplikáció. Hagyom, hogy anya a latin és orvosi szakszavakkal megszépelt beszámoló végére jusson, csak annyit értek az egészből, hogy a műtét magas kockázattal jár, de ha sikerül, apa a rehabilitáció után teljesen normális életet élhet.

A várakozás mégis idegörlő, minden perc szenvedés. Fejemen vég nélkül sorjáznak a múlt árnyékai, apám néma fájdalma, anyám gyakorlati teendőkbe ölt gyásza, Csongor alakja, a nővérem elhalványult arca. Csendben ülünk anyával, nagybátyám közben elmegy, suttogva kéri, hogy értesítsük őt, amint vége a műtétnek. Egyedül maradunk, hallgatjuk a hajnali sürgés-forgás zaját, amikor végül nyílik az ajtó, és egy semleges arcú ápolónő közli, hogy a műtétnek vége van. Anyám

felpattan, nem tud megszólalni, kérdezni, de nem is szükséges, a nővér kinyitja előttünk az ajtót, és int, hogy menjünk utána. Elhagyjuk a várótermet, átszeljük a hajnali kapkodásban úszó folyosót, és egy csendesebb részre érkezünk. A nővér kinyit egy újabb ajtót előttünk, beterel minket, de nem lép be utánunk, és mi szembe találjuk magunkat a főorvossal.

– Dr. Szikszay – nyújtja a kezét nekem, én bágyadtan megrázom, a nevemet motyogom, Kovásznai Nóra, anyámra nézek, persze, ők már találkoztak a műtét előtt.

– A műtét sikerült – feleli hamarjában ki nem mondott kérdésünkre. – De még nem lélegezhetünk fel. Azért hívtam be önöket, hogy elmondjam a várható kockázatokat, kilátásokat. Üljenek le, kérem!

Helyet foglalunk a bőrpárnás fotelokban. Előttünk kis asztalkán sós mogyoró, élénk tolja, fejemet rázom, kétéves kávézó, éttermi tapasztalataimból jól tudom, mi minden bújlik meg a sós rágcsa felszínén, de leginkább egy falat sem menne le a torkomon. Pedig ennem kellene, utoljára tegnap reggel ettem, ezerötszáz kilométerre innen. Az orvos kávé kínál, azt is visszautasítjuk, nem érzek már éhséget, csak ürességet, az elmúlt órákban elféltem minden félelmemet, és bár azt hittem, az önvádban már nem lehet lejjebb süllyedni, nekem mégis sikerült. Nyomorultul érzem magam, és csak fél füllel hallgatom, mit mond dr. Szikszay. Az jár az eszemben, milyen nehéz lehet most anyának, mennyi emlék jöhetett elő itt a kórházi környezetben. Vajon ugyanazt érzi, mint amikor Zsókával történt a baleset?

– A következő napokban dől el minden, ilyenkor nagy a fertőzés és az újabb infarktus kockázata. De a beteg szerencséjére nagyon jó állapotban volt. A következő napokban, ha minden jól megy, rohamosan javulni fog. Eleinte rettenetes fájdalmai lesznek, folyamatosan

adjuk neki a csillapítókat, de a műtéti protokoll szerint már a második napon fel fogjuk állítani, ha minden rendben.

Olyan megnyugtató, ahogy beszél, kellemes hangja van. Megdöbentően fiatal orvos, és mégis erő és magabiztosság árad belőle, nem is arra figyelek, amit mond, hanem a hangjára.

– Bemehetünk hozzá? – kérdezi anya.

A doktor megrázza a fejét.

– A férje még alszik, lélegeztetőgépen van. Hamarosan elmúlik az altató hatása, és felébresztik, de a hozzátartozókat csak a második-harmadik napon szoktuk beengedni, amikor már a csövek nagy részét eltávolítottuk a betegből, és levettük a gépről. Higgye el, a legokosabb, ha most hazamennek pihenni, és holnap délelőtt visszajönnek. A férje jó kezekben lesz addig is.

Anyám, aki megszokta, hogy mindenben ő dönt, mindenkinél jobban tud mindent, most jámboran bólogat. Olyan felsőbb hatalmakkal került szembe, ahol az ő tudása kevés, és meglepő módon ezt most el is fogadja.

– Telefonálunk, ha bármi változás történne, de ne aggódjanak, nem lesz semmi baj. Ez rutinműtétnek számít errefelé.

Kitárja az ajtót, és mi kettesben maradunk anyával a folyosón. Tanácstalanul nézek körbe, a bőröndöm a nagybátyám kocsijában maradt, nem tudom, mik a tervek. Két éve nem voltam otthon, de most mégis vágyom a Duna-parti kisváros megnyugtató semmilyen-ségére, a folyó menti házunkra. Hogyan fogunk hazajutni vajon, és mi vár rám, ha otthon leszek, hasít belém az aggodalom, amit szinte azonnal félresöpörök. Egyszerre csak egy problémával tudok foglalkozni, most arra kell koncentrálnunk, hogy apa felépüljön.

– Itt maradunk a nagybátyádéknál pár napig – közli anya, és taxit hív a mobilján.

Nem felelek, bár tele vagyok kérdéssel. Szeretném tudni, mitől lett apa rosszul, vajon van-e ennek köze Zsókához, hozzám, egyáltalán, mi a helyzet otthon, kell-e nekem bármitől is tartanom, a halottak visszajárnak-e emlékeztetni minket arra, mit tettünk, hogyan fogunk egymáshoz viszonyulni a szüleimmel, el tudom-e viselni vajon majd az ittlétet. És persze ott a legfontosabb kérdés: Csongor. Megrázom a fejem, most nem szabad ezzel foglalkoznom.

– Egyébként mik a terveid? – kérdezi anyám, amikor már kint állunk a Szívklinika előtt. Az utcába éppen ekkor hajt be a taxi. Megáll a lépcsőnél, beszállunk, anyám bemondja a címet, aztán várakozó arccal hátrafordul. Választ vár.

*„Egy ember elkövethet hűtlenséget, aljasságot,  
igen, a legrosszabbat is, gyilkolhat, s belülről tiszta marad.  
A cselekedet még nem az igazság. Mindig csak következmény.”*  
– *Márai Sándor: A gyertyák csonkig égnek*

Az én cselekedetem nem azonos velem. Hányszor tettem már olyan dolgot, amihez nem volt kedvem, amivel nem értettem egyet! Csak mert úgy gondoltam, jobb úgy a béke kedvéért. Ha az ember képes rosszat cselekedni a jó érdekében, akkor fordítva is igaznak kell lennie. Képesek vagyunk jót cselekedni, pedig tudjuk, hogy a hazugsággal ártunk. Az egész életem erről szólt. Jó voltam, engedelmes, megttettem, amit kértek tőlem, mert úgy tűnt, a pillanatnyi béke mindent megér. Nem azért voltam jó, mert belülről fakadt, hanem mert egyszerűbb volt jónak lenni, mint ellenállni. Ártatlannak gondoltam magam, és fogalmam sem volt róla, hogy közben elkövetem a legaljasabb dolgot, a hazugságot. Hazudtam mindenkinek és hazudtam önmagamnak. Kívül tiszta és fényes voltam, belül rohadt, mint egy alma, amelynek a héja még piros, de a húsa már csupa barnás folt. Csongor egyszer azt kérdezte tőlem, hogyan tudok mindig olyan biztos lenni a döntéseimben. Hogyan tudok hinni bennük. Csak mosolyogtam rá, nem válaszoltam. Egy szemernyi kétségem sem volt afelől, hogy helyes, amit teszek. Hosszú, nagyon hosszú folyamat volt, míg felfogtam, hogy akkor nem csak neki hazudtam, hanem magamnak is. Most döbbenek csak



rá arra, mit tettem, mire építettem a boldogságomat, az életemet. Mindenkinek meg akartam felelni, csak magamnak nem. Már tudom, hogy a hazugsággal nem az a legnagyobb baj, ha kiderül, hanem az, hogy soha nem lehet abbahagyni. Egyszer legurítottál a hegy tetejéről egy hógolyót, amely szép lassan lavinává dagadt, és maga alá temetett mindenkit.

### 3. Forralt bor étcsokoládéval

Kesernyés őszi délután gomolyog körülöttem, amikor két héttel a hazaérkezésem után összefutok Csongorral. Napok óta otthon vagyok már, minden délelőtt bevonatozom apához a kórházba, ha hazaérek, segíték anyának főzni, bevásárolni, óvatosan közlekedek a városban, bámulom az utcakövekről rám köszönő emlékeket. Nem analizálok, nem rágom magam, ha van is bennem aggodalom, hát az apa miatt van, de az is csak a felszínen. A mélyben csend van, üresség.

Anyám kérdése az én kérdésem is volt.

Nincsenek terveim.

Két hét után erőt veszek magamon, és benézek az egyetemre, hogy megtudjam, hogyan is állok. A tanulmányi osztályon hosszadalmas listát kapok arról, milyen kérelmeket kell benyújtanom, ha újra fel akarom venni a szakot, és le akarok diplomázni.

Fogalmam sincs, mit akarok.

Táskámba gyűröm a paksamétát, és elgondolkozva ballagok hazafelé. A nap már egy hete nem süttött ki, olyan, mintha egy fullasztó paplan feküdne ránk, fulladozom a szmogtól és az aggodalomtól.

Megállok a központban az áruháznál, arra gondolok, hogy öszeütök anyámnak valami gyors vacsorát, mert egész délelőtt apánál volt, délután meg bizottsági ülészik. Kell valami tennivaló, amivel elfoglalom magam, mert a napok átfolytak rajtam, elporladnak a

várákozásban. Hogy mire várok, nem tudom, vagy nem akarok rá gondolni.

Az áruházat felújították, mióta Londonban éltam. A sajtos pult teljesen új, megállok előtte, és elmélyülten szemlélem a diós brie-k, kék penészek kínálatát, aztán ahogy mozdul előre a sor, egyszerre csak döbbsen meredek egy rég nem látott arcra. Egy pillanatig csak állok, nem akarok hinni a szememnek, aztán megfordulok, a kosarat ledobom a sorok közé, és kirohanok a boltból.

Csongor az utca végén ér utol, már éppen a főtérré kanyarodnék be, mikor elkapja a karomat és megállít.

– Várj már meg, Nóra, mindjárt kiköpöm a tüdőmet! Hova a francba rohansz?

Nem válaszolok, csak dühösen kirántom magam a szorításából.

– Úristen, de szarul festesz, mi történt veled? – kérdezi, és én legszívesebben képen törölném.

Már az is meglehetősen rosszul érint, hogy egymásba botlottunk, de soha nem gondoltam volna, hogy ha ez egyszer megtörténik, akkor képes lesz azon a régi, bizalmas hangon szólni hozzám. Egy távolságtartó szia, miújságsveleddel még ki tudtam volna egyezni, de a régi Csongort mindenestül el akartam felejteni.

– Te bezzeg még mindig öltönyben jársz bevásárolni – vágok vissza neki mogorván.

Csongor elvigyorodik. Mindig is egy piperkőc ficsúr volt. A nővérem azonnal belezúgott fekete tincseibe és szépen kidolgozott izmaiba. Számomra Csongor túlságosan is jólfésült volt, túlságosan jóképű és túlságosan hangos. Majdhogynem egy ripacs, szeretett nevetni, élvezni az életet, én sosem láttam őt komolynak vagy szomorúnak, áradt belőle a jókedv szivárványaromája. Talán ez vonzotta Zsókát, ez a vitalitás, nem tudom. Annyira elütött a mi családunk komoly,

gondterhelt típusaitól. Most is szélesen mosolyog, és a legrosszabb az egészben az, hogy nem tudok neki nem örülni.

Csongor itt maradt a városban Zsóka halála után is, noha nem idevalósi volt, de a praxisa, az iroda, a lakása és a barátai, úgy látszik, már ide kötötték.

– Na, ez már jobban tetszik.

– Ja. Szuper. Akkor azt hiszem, eleget dumáltunk. Rohanok. Örültem a találkozásnak – hadarom gúnyos-kimérten, és hátat fordítok neki.

– Nekem viszont van még egy kis időm. Elkísérlek.

Jön utánam leffegő szövetkabátjában, nem volt ideje begombolni, ahogy utánam rohant a boltból. Elhagyjuk az árkádokkal szabdalat főteret, és befordulunk a folyónak szaladó utcára. Két sarok, és otthon leszek. Le kell ráznom Csongort. Még képes, és hazáig kísér. Fogalmam sincs, hogyan kellene viszonyulnom hozzá a történetek után. Zavarban vagyok. Mindig is attól félttem, hogy egyszer ez megtörténik.

Megállok, és hirtelen megfordulok, majdnem feldöntöm.

– Figyelj, Csongor! Én nem tudok udvariaskodni. Semmi kedvem veled beszélgetni. Nem tudom, mit mondhatnánk egymásnak. Kérlek, menj el, és hagyj békén!

Csongor elgondolkozva billeg fényes lakkcipőin. A tragédia nem hagyott nyomot az arcán. Talán kicsit soványabb lett, szikárabb, de ugyanazok a jóképű vonások, hányaveti mozdulatok. Kifejezetten jókedvűnek tűnik. Csak a tekintetében van némi megbántottság. De aztán az is elillan, amikor elmosolyodik.

– Tudod, mit imádok benned, Nóra? Hogy ilyen lehengerlően őszinte vagy.

Tart egy rövid szünetet, mintha a válaszomra várna. De én csak nézek rá dühösen. Nem tetszik a jókedve, az meg végképp nem, hogy rájövök, a napok óta tartó várakozásnak vége. Amióta hazajöttem, erre a találkozásra készülök. Látni akartam Csongort. Hiányzott. És gyűlölöm is ugyanakkor. Félek tőle. Önmagamtól.

– És ezért nem értem, miért kerülsz engem már évek óta. Nem csak engem, a szüleidet, Kingát, az egész életedet parkolópályára tetted. Miért nem mersz szembenézni önmagaddal? A tetteiddel? Miért nem tudsz egyszer őszinte lenni magadhoz? Hé!

Az utolsó szavaknál nem bírok már magammal. Gőz borítja el az agyamat, és pofon vágom. Csongor elkapja a kezemet, és szorosan magához von.

Gyűlölöm az érintését, a ruhájából áradó fémesszagú parfümilletet.

– Neked aztán ehhez semmi közöd! – sziszegem, és megpróbálok kiszabadulni, de nem enged, erősen tart.

Belenéz a szemembe. Éles és komoly tekintetétől megborzongok.

– Ne tedd tönkre az életed, mint Zsóka!

– Hogy mondhatod ezt? – förmedek rá, és akkorát taszítok rajta, hogy végre elenged. Dühömben már csorog a könnyem, amitől még mérgesebb leszek.

– Én tudom, hogy felelős vagyok – folytatja. – Ne hidd azt, hogy nem szenvedek miatta még most is. De én legalább nem dugtam homokba a fejem, és nem menekültem el Angliáig a felelősség elől, mint te. Igen, felelősség terhel, és fogalmam sincs, hogy valaha meg tudok-e bocsátani magamnak. Ember vagyok, hibáztam. De nekem legalább vannak hibáim. Tudod, milyen volt egy tökéletes ember mellett élni?

Nem szólok semmit. Nem akarom meghallgatni, mégis képtelen vagyok sarkon fordulni és otthagyni. Amit mondott, az színigaz.

Azért mentem külföldre, mert képtelen voltam szembenézni a tet-teimmal. Egy romhalmaz voltam mindig is, ellentétben Zsókéval, aki mindig helyesen cselekedett és mindig kifogástalanul viselkedett. Ő volt a bezzeggyerek a családban, olyan, mint a marcipángyurma, tökéletesen tudott idomulni, lehetett formázni, és még édeskedves is volt. Mindig készségesen megtette, amit a szüleink mondtak neki gyerekkorunkban: csendben maradni, mert apám dolgozik, udvari-asnak lenni, ha komoly, tudós vendégek jöttek szüleinkhez, segíteni anyáknak a háztartásban, aki temérdek munkája és közéleti szerep-lése mellett sosem ért rá ilyesmire. Zsóka eleinte húzódozva, legin-kább a konfliktust kerülve, később már szinte készségesen tette, amit kívántak tőle: ebédet főzött, elolvasta nagypapa egy könyvét, szépen felöltözött, kedvesen társalgott, kitűnőre érettségizett, lediplomá-zott, férjhez ment. Mindenkinék ő volt a kedvence, a szüleimnek, a rokonoknak, ismerősöknek, barátoknak, Csongornak. Én csak egy dacos, lázadózó, keskeny fekete árnyék voltam mögötte. Néha iri-gyeltem őt azért, mert a könnyebbik utat választotta, csak most, Csongor arcába tekintve kezdem sejteni, hogy egyáltalán nem volt az könnyű. Hogy talán éppen ez a könnyebbség vezetett a tragédiához.

– Gyere, üljünk be valahova! Meghívlak egy sörre. Ezer éve nem láttalak. Annyi mindentről kellene beszélünk.

Gépiesen megyek utána.

Az előbb még meg akartam rugdosni. És nem is igazából Zsóka miatt. Hanem mert olyat tett két évvel ezelőtt, ami miatt meg kellett őt gyűlölnöm, és nincsen annál rosszabb, mint azért gyűlölni valakit, ami a mi hibánk. Vékony, nagyon vékony sáv választja el egymástól a szeretetet és a gyűlöletet, átlépni annyi csak, mint végigegyensúlyoz-ni egy libikókán, és észrevétlen átbillenni a holtpontra, de azt még nem tudom, hogy ez visszafelé is épp ilyen könnyen járható út. Most

# **TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.**

Szívből ajánljuk,  
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!  
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST  
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

**NE HAGYD KI!**

Rendeld meg most a kiadónál!

**Még több jó könyv**

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

még csak abban vagyok biztos, hogy Csongornak nincs joga ahhoz, hogy újra megjelenjen az életemben, és felkavarja az egész posványt. Nem merem bevallani magamnak, de félek. Félek, hogy hiába tagadtam meg azt az embert, aki a legközelebb állt hozzám, nem ért az egész semmit. Mintha magamat tagadtam volna meg.

Két éve valami tompa kábulatban éltem. Igyekeztem láthatatlan lenni. Igyekeztem elbújni mindenki elől. És az volt a legegyszerűbb módja annak, hogy elkerüljem a felelősséget, hogy külföldre mentem dolgozni és itt hagytam mindenkit szó nélkül. Még Kingával se voltam hajlandó tartani a kapcsolatot. Nem őket akartam elfelejteni, hanem önmagam.

Némán követem Csongort a ködös utcán, lassan szürkületbe hajlik a délután. Még nem felejtette el a kedvenc helyeinket a városban, célirányosan vezet a régi törzshelyre, a Babádba.

Aprócska presszó ez a szépen felújított belváros egyik csúnyácska mellékutcájában. Romosan tapadnak egymáshoz a házak, a macskaköves járdán még szép időben is nehéz közlekedni, de ilyenkor nyálkásan csúszós. Kész életveszély.

A kiskocsmát Kingával fedeztük fel vagy tíz éve, kamaszkorom hajnalán. Alig volt benn három döbbenetesen kicsi, kerek asztalka, két-három műbőr huzattal bevont régi puff és maga a pult. Sanyi bá, a kocsmáros kezdetben nem szívelt minket, ide csak tősgyökeres öreg medvék jártak a pultot támasztani, beszélgetni. Sanyi bá morogva szolgált ki minket, de aztán idővel megszokott. Nem hangoskodtunk, soha nem maradtunk sokáig, többnyire iskola után ugrottunk be Kingával megbeszélni a dolgainkat. Már nagyon régen nem jártam erre. Meglepve figyelem magam, mennyire jólesik Csongor figyelmissége, hogy tudja, hova kell vinnie.

Sanyi bá rögtön megismer.